

ศาสตราจารย์ นายแพทย์อุดม โปษะกฤษณะ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภกร โรจนินทร์

ภาควิชาศัลยศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐.

เกิด	วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ กรุงเทพมหานคร	ทองสำหรับความเป็นเยี่ยม ตลอดหลักสูตรแพทยศาสตร์ บัณฑิต ๔ ปี)
อนิจกรรม	วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐	
บิดา	พระยาเกษตรรักษา (เจียง โปษะกฤษณะ)	หลังปริญญา
มารดา	คุณหญิงเกษตรรักษา (แจ่ม โปษะกฤษณะ)	ได้รับทุนอเล็กซานเดอร์ ฟอน ฮุมโบลท์ไปศึกษา
ภรรยา	คุณหญิง มัทนี โปษะกฤษณะ	วิชาทันตแพทย์ที่เมืองไลบซิก ประเทศเยอรมัน (พศ. ๒๕๔๕)
บุตร-ธิดา	นายอภิราม นายอนิรุทธิ์ นางอภิฤดี เหมะจุฑา นางสาวอนินทิตา	ปริญญา Dr. Med. Dentistry (พศ. ๒๕๔๕) (เกียรติคุณอันดับหนึ่ง) ปริญญา Dr. Med. เมือง Heidelberg ประเทศ เยอรมัน (พศ. ๒๕๔๕) (เกียรติคุณอันดับหนึ่ง) ได้รับ Facharzt für Chirurgie (พศ. ๒๕๔๖-๙) เป็นผู้เชี่ยวชาญศัลยศาสตร์ จากแพทยสภาเวียนนา ได้รับพระราชทาน ปริญญาแพทยศาสตรดุษฎี บัณฑิตกิตติมศักดิ์ (พศ. ๒๕๒๔)
การศึกษา		การทำงาน
อนุบาล	โรงเรียนครูไช	๒๕๗๙ แพทย์ประจำบ้านแผนกอายุรศาสตร์
ประถมศึกษา	โรงเรียนเทพศิรินทร์ (๒๐ ปี) โรงเรียนอัสสัมชัญ	๒๕๘๐ อาจารย์ แผนกกายวิภาคศาสตร์
มัธยมศึกษา	โรงเรียนวัดเทพศิรินทร์	๒๕๘๑ อาจารย์ตรี แผนกศัลยศาสตร์
อุดมศึกษา	เตรียมแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (พศ. ๒๕๗๓) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (พศ. ๒๕๗๕-๗) ปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต (พศ. ๒๕๗๙) (ได้รับเหรียญทองในฐานะเป็นที่ ๑ ในวิชา สรีรวิทยา พยาธิวิทยา และอายุรศาสตร์ ได้รับเหรียญ	๒๕๘๒ อาจารย์โท แผนกศัลยศาสตร์ ๒๕๘๓ อาจารย์เอก แผนกศัลยศาสตร์ ๒๕๘๗ อาจารย์พิเศษ แผนกศัลยศาสตร์ และ ศาสตราจารย์

๒๔๙๙-๒๕๑๒	เป็นศาสตราจารย์หัวหน้าแผนก ศัลยศาสตร์	กรรมการแพทยสภา กรรมการจัดตั้งสมาคมทันตแพทยศาสตร์
๒๕๑๒-๒๕๑๔	เป็นศาสตราจารย์หัวหน้าภาควิชา ศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล สังกัดทบวง มหาวิทยาลัย	บัณฑิต กรรมการถวายการรักษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กรรมการถวายการผ่าตัดรักษาสมเด็จพระเจ้า ลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์
๒๕๐๗-๒๕๑๐	คณบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล ครั้งที่ ๑	กรรมการถวายการผ่าตัดรักษา สมเด็จพระ สังฆราช ๓ พระองค์
๒๕๑๓-๒๕๑๖	คณบดี คณะแพทยศาสตร์ศิริราช พยาบาล ครั้งที่ ๒	กรรมการ และเลขาธิการ มูลนิธิ พอ. สว.
๒๕๑๓	รักษาการ หัวหน้าภาควิชาจักษุวิทยา	
๒๕๑๗-๒๕๑๘	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข	
๒๕๑๗-๒๕๑๘	ประธานบริหารกลาง มูลนิธิแพทย์ อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรม ราชชนนี	
๒๕๒๘-๒๕๓๔	เลขาธิการมูลนิธิ พอ. สว.	

ดำรงตำแหน่งในหน้าที่พิเศษ

นายกสมาคมวิทยาลัยศัลยแพทย์นานาชาติ
แห่งประเทศไทย

นายกสมาคมแพทย์ประสาท แห่งประเทศไทย
ประธานราชวิทยาลัยศัลยแพทย์ แห่งประเทศไทย

(คนแรก)

ประธานสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระ
ราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี (พศ.
๒๕๓๕-๓๗)

อุปนายก สมาคมแพทย์ทางเดินอาหาร แห่ง
ประเทศไทย

อุปนายก สมาคมยูโด แห่งประเทศไทย
กรรมการควบคุมการประกอบโรคศิลปะ (พศ.

๒๔๙๒-๔, ๒๔๙๔-๖)

กรรมการจัดตั้งเมืองโรงพยาบาล (พศ. ๒๔๙๓)
กรรมการจัดตั้งคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัย

เชียงใหม่

กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ
กรรมการมูลนิธิอานันทมหิดล
กรรมการศิริราชมูลนิธิ

การปฏิบัติงานที่แผนกศัลยกรรม

อาจารย์อุดม ไปชะกฤษณะ เริ่มงานเมื่อเดือน
ตุลาคม ๒๔๘๙ เป็นคนหนุ่ม ปฏิบัติงานในสาขาวิชา
ศัลยศาสตร์ทั่วไป ท่านได้ปรับปรุงความรู้ในวิธีการผ่าตัด
ตามแบบอย่างยุโรป โดยเฉพาะเยอรมัน และออสเตรเลีย
ส่วนสาขาวิชา ศัลยศาสตร์ศีรษะ คอ และเต้านม เป็น
อีกสาขาหนึ่งที่อาจารย์ได้ปรับปรุงอย่างมาก เพราะเป็น
สาขาที่ท่านได้มีความชำนาญมาแล้วจากต่างประเทศ เช่น
การผ่าตัดรักษาโรคต่อมไทรอยด์ มะเร็งช่องปาก มะเร็ง
กรามข้าง มะเร็งเต้านม เป็นต้น ทำให้การรักษาในสาขานี้
เข้าสู่ระดับมาตรฐาน

บิดาแห่งประสาทศัลยศาสตร์ในประเทศไทย

เนื่องจากการขาดอาจารย์ที่มีความรู้ทาง
ศัลยกรรมสมอง ทำให้อาจารย์ในฐานะผู้รับผิดชอบ
สาขาศัลยกรรมศีรษะ คอ และเต้านม รวมทั้งสมองด้วย
ท่านจึงต้องฝึกอบรมให้ได้ด้วยตนเอง และสร้างคนทาง
ประสาทศัลยศาสตร์ โดยการสนับสนุน ส่งเสริม หาทุน
ติดต่อสถานฝึกอบรมในต่างประเทศ จนมีบุคลากรที่
เป็นกำลังของประเทศอย่างเต็มที่ ทั้งภายในศิริราช และ
โรงพยาบาลอื่น ๆ

การส่งเสริมสนับสนุนสาขาวิชาใหม่

แม้ศิริราชจะมีบุคลากรไม่มากในสมัยนั้น หาก
การที่หัวหน้าแผนกเปิดทางและสนับสนุนสาขาเหล่านั้น
ก็จะจุดหน้าไปอย่างมาก เช่น สาขาวิชาศัลยศาสตร์หัวใจ

และทรงออก สาขาศัลยศาสตร์ตกแต่ง สาขาศัลยศาสตร์
หลอดเลือด

สาขาที่อาจารย์ต้องลงแรงมากในสมัยเป็น
คนบตี คือสาขาศัลยศาสตร์อุบัติเหตุ ท่านได้ชวนชวชาญ
หาทุนสนับสนุน จนได้รับอนุเคราะห์จากธนาคารไทย
พาณิชย์ และธนาคารกสิกรไทย ให้ทุนในการสร้างตึก
อุบัติเหตุขึ้น มีที่ทำการแยกออกไปต่างหากแบบครบวงจร
จนเกิดสาขาวิชาขึ้น เมื่อพ.ศ. ๒๕๑๕

**หน่วยแพทย์เคลื่อนที่ ศิริราช (พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๑๗)
จังหวัดอุดรธานี**

หลังมีการจัดตั้ง พรรคคอมมิวนิสต์แห่ง
ประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๔๙๕ โดยตั้งหลักแถวภาคอีสาน
นายประสงค์ สุขุม อดีตเลขาธิการ ร.พ.ช. เห็นว่า จะต้อง
พัฒนาอีสานให้ดี ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการ
ใช้การแพทย์นำ จะเป็นวิธีการอันหนึ่งที่จะเข้าถึงและดึง
ประชาชนมาหาฝ่ายรัฐบาลได้มากขึ้น จึงได้เชิญ ศิริราช
จุฬาลงกรณ์ กรรมการแพทย์ กรุงเทพ มาปรึกษาถึงการ
ออกพัฒนาการสาธารณสุขให้ชาวอีสาน

ในปี ๒๕๐๘ ศิริราชโดยการนำอาจารย์อุดม
ไปชะกฤษณะ พร้อมด้วยอาจารย์ เปรม บุรี และคณะ
ได้เดินทางสำรวจ หาข้อมูลที่จังหวัดอุดรธานี ให้ความสำคัญ
ต้องการด้านสาธารณสุขของประชาชน และต่อมาได้มีการ
จัดตั้งโครงการพัฒนาการแพทย์ในชนบทขึ้น โดยการ
สนับสนุนของสำนักงานเร่งรัดพัฒนาการแพทย์ในชนบท
ได้มีภาวะระดม แพทย์ พยาบาล เภสัชกร ตลอดจนอุปกรณ์
ทางการแพทย์ที่ทันสมัยไปทำงานในโรงพยาบาลอุดรธานี
และสถานอนามัยต่าง ๆ ที่หนองบัวลำภู หนองหาน บ้าน
ผือ และอำเภอกู่แก้ว โดยมีการหมุนเวียนอาจารย์ แพทย์
ประจำบ้าน พยาบาลไปทำงานอาสาตลอดหลายปี

**ประธานราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย
คนแรก**

ราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย เริ่มมีการ
ดำริ ก่อตั้งขึ้น ในวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ โดย
กลุ่มศัลยแพทย์ จำนวน ๒๐ ท่านในคณะอนุกรรมการ
สอบความรู้ ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

สาขาศัลยศาสตร์ได้ประชุมหารือและเห็นพ้องต้องกันให้
ก่อตั้งวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย เพื่อเป็นองค์กร
รวมของศัลยแพทย์ในประเทศไทยที่มีบทบาททางวิชาชีพ
และวิชาการอย่างแท้จริงในสังกัดแพทยสภา และใน วัน
ที่๑๗ มกราคม พ.ศ.๒๕๑๗ ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกก่อตั้ง
จำนวน ๑๒๑ ท่าน ต่อมาแพทยสภาได้เสนอให้รวบรวม
ผู้ได้รับวุฒิปัตถและหนังสืออนุมัติสาขาศัลยศาสตร์ของ
แพทยสภาบัณฑิตสมาชิกจากสถาบันศัลยศาสตร์ อัน
เป็นที่ยอมรับของนานาชาติประเทศ เช่น FRCS, FRACS,
FACS, FICS, Facharzt fur Chirurgie เข้าเป็นสมาชิก
สามัญของราชวิทยาลัยฯ จนในวันที่๑๒ พฤศจิกายน
พ.ศ.๒๕๑๘ นายกแพทยสภาได้ลงนามประกาศข้อบังคับ
ของแพทยสภา ว่าด้วยวิทยาลัยศัลยแพทย์ฯ โดยใช้เวลา
พิจารณาอยู่เป็นเวลา ๒ ปีเศษ และได้แต่งตั้งคณะผู้บริหาร
วิทยาลัยฯ ชั่วคราวโดยมีศาสตราจารย์ นายแพทย์อุดม
ไปชะกฤษณะ เป็นประธาน

**มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราช
ชนนี (พอ. สว.)**

อาจารย์มีส่วนร่วมในมูลนิธิ พอ. สว. ตั้งแต่เริ่ม
จดทะเบียนเป็นมูลนิธิ เมื่อพ.ศ. ๒๕๑๗ โดยได้รับพระ
กรุณาโปรดเกล้า แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการบริหาร
กลางของมูลนิธิ โดยถือกำเนิดจากพระกรุณาธิคุณของ
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ซึ่งทรงมีพระราช
ประสงค์ให้จัดแพทย์และเจ้าหน้าที่อาสาสมัครทั้งส่วน
กลางและส่วนภูมิภาค ออกไปปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือ
ให้การรักษา ป้องกัน ส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของ
ประชาชนและเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นทุรกันดารห่างไกล
คมนาคม

ในเวลาต่อมา อาจารย์เข้ารับตำแหน่งเลขาธิการ
มูลนิธิ และต่อมาก็เป็นผู้ปฏิบัติงานเสียเองโดยไม่ได้ยึด
ติดกับตำแหน่ง ด้วยการสมัครเป็นอาสาสมัคร พอ.สว.
หมายเลข ๒๓๐๓๔

**โครงการศัลยแพทย์อาสา พ.ศ. ๒๕๑๘ ราชวิทยาลัย
ศัลยแพทย์แห่งประเทศไทย**

ในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เมื่อครั้งตามเสด็จในหลวงขณะทรงประทับที่พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ จังหวัดนครราชสีมา พระเจ้าอยู่หัวทรงรับสั่งว่า เหตุการณ์ทางภาคใต้อันเนื่องมาจากการก่อการร้าย อุบัติเหตุจากการจราจร อุตุสหากรรม และภัยธรรมชาติมีจำนวนมากขึ้น แต่ยังคงขาดแคลนแพทย์ประจำ ท่านอาจารย์จึงมีคำสั่งให้หาคลังแพทย์อาสาสมัครมาช่วย ต่อมาก็คือคลังแพทย์อาสาสมัครเพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณ คลังแพทย์อาสา จึงกลายเป็นงานสนองพระราชประสงค์ทุกคราวที่เสด็จแปรพระราชฐานไปทางภาคอีสาน ที่จังหวัดสกลนคร ทางภาคเหนือที่ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่

จากการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละของโครงการคลังแพทย์อาสา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ รัับวิทยาลัยคลังแพทย์ไว้พระราชูปถัมภ์ และมีพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อ “ราชวิทยาลัยคลังแพทย์แห่งประเทศไทย” ตั้งแต่พ.ศ. ๒๕๒๓

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

อาจารย์ได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในรัฐบาลของนายสัญญา ธรรมศักดิ์ ระหว่างวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ ถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘ รวมเวลาทั้งสิ้น ๑๔ เดือน งานสำคัญที่สำเร็จมีดังนี้

๑. ปรับปรุงส่วนราชการใหม่ของกระทรวงสาธารณสุข จนผ่านออกมาเป็นพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๑๗ ทำให้กระทรวงมีความก้าวหน้าขึ้นเป็นอันมาก
๒. ก่อตั้งการสาธารณสุขขั้นมูลฐาน สนับสนุนให้มีการจัดตั้งอาสาสมัครสาธารณสุขทั่วประเทศ โดยให้ทำการทดลองเป็นโครงการนำร่องขึ้นที่จังหวัดลำปาง
๓. การยกฐานะผดุงครรภ์ซึ่งเป็นข้าราชการวิสามัญขึ้นเป็นข้าราชการสามัญ
๔. การจัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขแห่งชาติ
๕. การตรวจเยี่ยม นิเทศงาน และชี้แจงนโยบายแก่หน่วยงานสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค

ปาฐกถาอุดม โปะชะกฤษณะ

รางวัลแพทย์ดีเด่นในชนบท ก่อกำเนิดโดยคณะกรรมการประชุมวิชาการของคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เมื่อปีพ.ศ. ๒๕๑๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่องสนับสนุน ให้กำลังใจ และประกาศเกียรติคุณแพทย์ในชนบทที่มีผลงานดีเด่น และเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของแพทย์ผู้อื่นในการพัฒนาสาธารณสุขในชนบทต่อไป โดยคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลจะมอบโล่เกียรติยศเป็นรางวัล พร้อมกับเชิญเป็นผู้นิพนธ์ “ปาฐกถาเกียรติยศ” ในวันรับมอบรางวัล เพื่อเป็นเกียรติแด่ศาสตราจารย์ นายแพทย์อุดม โปะชะกฤษณะ ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ หลังจากที่ศาสตราจารย์ นายแพทย์อุดม โปะชะกฤษณะ ได้พ้นจากตำแหน่งคณบดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแล้ว “ปาฐกถาเกียรติยศ” จึงได้เปลี่ยนเป็น “ปาฐกถาอุดม โปะชะกฤษณะ” เพื่อให้เกียรติแก่อาจารย์ในฐานะเป็น “ครูแพทย์” ที่สำคัญท่านหนึ่งของศิริราช เป็นที่นิยมยกย่องและคารวะเทิดทูนของศิษย์ในฐานะนักวิชาการที่ใฝ่ใจศึกษาอย่างกว้างขวางลึกซึ้งในวิทยาการหลายสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านศัลยศาสตร์และปัญหาสาธารณสุขในชนบท สร้างทัศนคติที่ดีในการออกไปช่วยชาวชนบทท้องถิ่นที่ขาดแคลนแพทย์ และเป็นผู้ก่อตั้งโครงการหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ของศิริราชที่จังหวัดอุดรธานีอยู่ระยะหนึ่ง แม้ว่าท่านจะครบเกษียณอายุราชการไปแล้วก็ตาม ท่านก็ยังออกไปเยี่ยมเยียนเป็นกำลังใจและเป็นพี่ปรึกษาแก่แพทย์ที่ทำงานในชนบทอยู่ ต่อมาอีกเป็นเวลาหลายปี นามของท่านจึงสมควรปรากฏเพื่อเป็นตัวอย่างอันดีแก่บุคคลรุ่นหลังสืบไป

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ บรรดาศิษย์และญาติมิตรของท่านอาจารย์ได้ร่วมกันบริจาคเงินจำนวนหนึ่ง ก่อตั้งเป็น “ทุนศาสตราจารย์นายแพทย์อุดม โปะชะกฤษณะ” ขึ้นในศิริราชมูลนิธิ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ให้ใช้ดอกผลดำเนินงานเกี่ยวกับ “ปาฐกถาอุดม โปะชะกฤษณะ” ซึ่งทางคณะกรรมการประชุมวิชาการได้ขออนุมัติท่านอาจารย์ใช้ดอกผลเป็นรางวัลแก่แพทย์ผู้ได้รับรางวัลแพทย์ดีเด่นในชนบท

ความเป็นครู คัลยแพทย์ นักบริหาร นักกีฬา และ พุทธมามกะ

ศาสตราจารย์นายแพทย์อุดม โปชะกฤษณะ เป็นคนร่างใหญ่ เป็นนักกายบริหารที่มีสุขภาพสมบูรณ์ เป็นนักเล่นกายกรรม ชอบการต่อมวย วัยน้ำ โยคะ เล่น ยูโด จนได้รับรางวัลเข็มขัดสายดำ

อาจารย์เป็นคนพูดน้อย ทว่าเด็ดขาด มีวินัย สูง อาจารย์ไม่ดุมาก แต่ทุกคนยำเกรง อาจารย์ยังเป็นผู้มีจิตใจงาม โอบอ้อมอารี เป็นพื้นฐาน เป็นนักคิด นักปฏิบัติ นักการศึกษา และเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการ แพทย์และทันตแพทย์อย่างสูงหลายสาขาวิชา ท่านเป็น ครูแพทย์ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้แก่บรรดาศิษย์น้อยใหญ่ อย่างมากมาย และเสียเวลาผู้ป่วยอย่างกว้างขวาง ทั่วราชอาณาจักร

อาจารย์ได้รับหน้าที่เป็นหัวหน้าแผนก และ หัวหน้าภาควิชาศัลยศาสตร์นานที่สุดในประวัติศาสตร์ ของภาควิชา คือ ๑๔ ปี และเป็น ๑๔ ปีแห่งการเสียสละ ของท่านอาจารย์ทั้งชีวิต จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ ที่จะฟื้นฟูแผนกศัลยศาสตร์หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ และ สงครามมหาเอเชียบูรพา มาสู่สมัยความก้าวหน้าทาง เทคโนโลยีหลังสงคราม เพื่อให้ภาควิชาได้เจริญเทียบ เท่าอารยประเทศ จึงนับว่าเป็นงานที่หนักหนาสาหัส และ ที่สำคัญ อาจารย์ยังได้ทำให้ภาควิชา เป็นผู้นำทั้งด้าน วิชาการ นวัตกรรม คุณธรรม จริยธรรม และการเข้าถึง ประชาชนในสังคมชนบทอีกด้วย

ท่านได้มีโอกาสเข้าไปช่วยเหลือประชาชนใน ถิ่นทุรกันดาร โดยเฉพาะในแถบอีสานหลายอำเภอ หลัง

เกษียณราชการ ท่านได้ร่วมช่วยงานราชการด้วยการเป็น แพทย์อาสา บุกป่าฝ่าดงเข้าไปรักษาผู้ที่อยู่ในดินแดน ลึกเข้าไปในท้องถิ่นนั้น ทำให้ท่านได้พบพระเกจิอาจารย์ หลายรูป จนทำให้อาจารย์สนิใจในพระธรรมรส โดยเฉพาะ ในสายพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เช่นพระอาจารย์ฝั้น อา จาโร พระอาจารย์ขาว อานาลโย พระอาจารย์เทศก์ เทศน์ รังสี พระอาจารย์มหาบัว ซึ่งเป็นสายธรรมมรณ แห่งศีล สมภาณี ปัญญาทั้งสิ้น และเป็นผู้ปฏิบัติจริยวัตรตั้งงามโดย ตลอดชั่วชีวิต

บั้นปลายชีวิต

หลังเกษียณราชการ อาจารย์เดินทางเยี่ยม และช่วยเหลือ ผู้ป่วย แพทย์ พยาบาล ในถิ่นทุรกันดาร บ่อยครั้ง ด้วยเหตุนี้ ทางมูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรี นครินทร์บรมราชชนนี ได้เล็งเห็นคุณประโยชน์ของ อาจารย์ต่อวงการแพทย์ในชนบท จึงทรงพระราชทาน โปรตเกล้าให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการมูลนิธิ ตั้งแต่ ปี ๒๕๒๘ จนถึงปี ๒๕๓๒ ขณะอายุได้ ๗๘ ปี ท่านเริ่มมี อาการแน่นหน้าอก เป็นครั้งคราว อาจารย์ได้รับการผ่าตัด เปลี่ยนเส้นเลือดหัวใจที่โรงพยาบาลศิริราช การผ่าตัดได้ ผลเป็นที่น่าพอใจ

ต่อมาอาจารย์เริ่มอาการแสดงทางสมอง เกิด อาการเสื่อมทั้งด้านความจำ การเคลื่อนไหว และการ ทรงตัว จนพ.ศ. ๒๕๓๙ อาจารย์เริ่มมีอาการทรุดลง เกิด อาการปวดอึกเสบ และมีอาการแทรกซ้อนในหลายระบบ อาจารย์ได้เข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลพร้อมมิตร และจาก ไปอย่างสงบ เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐